

Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego, prof. UJ
w postępowaniu o nadanie mu tytułu naukowego profesora Nauk o Ziemi

Recenzję opracowałem na podstawie otrzymanych od Pana dr. hab. Mariusza Kędzierskiego, Dyrektora Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, materiałów dotyczących dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego, zawierających: wybrane publikacje, ankietę osiągnięć naukowych, autoreferat, kwestionariusz naukowy, spis publikacji do autoreferatu.

Dodatkowo skorzystałem z ogólnie dostępnych informacji zamieszczonych na stronie internetowej Nauki Polskiej (www.nauka-polska.pl) oraz stronie Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego (www.ing.uj.edu.pl/stanislaw-leszczynski).

Ocena dorobku naukowego

Droga naukowa dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego została rozpoczęta studiami w Uniwersytecie Wrocławskim, zakończonymi w 1974 r. dyplomem magistra geologii. W 1975 r. Stanisław Leszczyński rozpoczął studia doktoranckie w zakresie geologii (specjalność sedymentologia) prowadzone przez Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego wspólnie z Instytutem Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk. Studia doktoranckie ukończył w 1979 r. uzyskując tytuł doktora nauk przyrodniczych za pracę pt. „*Sedymentacja piaskowców ciężkowickich jednostki śląskiej w Karpatach*” (opublikowaną w 1981 roku w *Annales Societatis Geologorum Poloniae*, t. 51: 435-502) i uhonorowaną nagrodą Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki w 1981 r.).

Stanisław Leszczyński w 1979 r. rozpoczął pracę w Instytucie Nauk Geologicznych UJ, gdzie pracuje do dziś, po przejściu kolejnych stanowisk od asystenta do profesora. Tutaj zostały ukształtowane jego zainteresowania naukowe. W 1998 r. (w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, Wydział Nauk o Ziemi) uzyskał stopień doktora habilitowanego przedstawiając pracę pt. „*Origin of the Sub-Menilite Globigerina Marl (Eocene-Oligocene transition) in the Polish Outer Carpathians*”, opublikowaną w 1997 r. w *Annales Societatis Geologorum Poloniae*, t. 67: 367-424. Kilkakrotnie uzyskał możliwość dodatkowego kształcenia zagranicą w formie: stypendium im. A. Humboldta na Uniwersytecie w Tubindze

(1989); krótkoterminowych pobytów w Uniwersytetach – w Wiedniu (1982), Neapolu (1986), Zagrzebiu (1988); sześciomiesięcznego kursu hydrogeologii i ochrony środowiska w University College London (1996/1997).

Dorobek naukowy dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego, w całości dotyczący sedymentologii, został umiejętnie i wyczerpująco przedstawiony w autoreferacie. Zadanie recenzenta winno zostać ograniczone do podjęcia próby skrótowego jedynie wskazania istoty osiągnięć uzyskanych przez dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego. Ich podstawę stanowi wspaniale opanowany warsztat „sedymentologicznego profilowania”, opartego na szczegółowej analizie szerokiego spektrum teksturalnych i strukturalnych cech osadów oraz ich wertykalnych i lateralnych następstw – z zastosowaniem idei dynamicznej stratygrafii. Uzyskane wyniki służą określeniu genezy i rozwoju badanych zjawisk stosowanych dla syntetycznego, czasoprzestrzennego obrazowania budowy i rozwoju struktur geologicznych.

Dr hab. Stanisław Leszczyński za główny cel swoich badań słusznie uznał rozpoznawanie procesów depozycji osadów, określanie środowisk sedymentacji i ich warunków fizyczno-chemicznych wraz z paleogeograficzną rekonstrukcją i dynamiczną stratygrafią badanego basenu. Cel ten jest wzorowo spełniany licznymi publikacjami wyników wieloletnich badań, głównie osadów fliszu Karpat Zewnętrznych i płytkomorskich osadów górnokredowych synklinorium północnosudeckiego. Szereg badań prowadził także poza granicami Polski, jak sam pisze okazjonalnie, w ramach konsultacyjnych prac eksperckich.

Jako najważniejsze swoje osiągnięcia autor wykazał w autoreferacie 21 zagadnień. Każde z nich w pełni stanowi istotne osiągnięcie naukowe. Nie podejmuję się ustalenia rangi tych osiągnięć czy ich uszeregowania. Zostały dobrze, wyczerpująco przedstawione w autoreferacie. Recenzent, ograniczony krótkim terminem na wykonanie recenzji, nie jest w stanie odpowiednio wnikliwie dokonać studium tak obszernego materiału. Należy jednak wskazać, że większość badań dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego dotyczy fliszu, którego jest wytrawnym znawcą, będąc godnym kontynuatorem znakomitej „szkoły krakowskiej” i jej wspaniałych mistrzów w osobach Mariana Książkiewicza, Stanisława Dżułyńskiego, Andrzeja Ślączi. Umiejętności, wiedza i doświadczenie zdobyte przy badaniach fliszu dobrze służą dr. hab. Stanisławowi Leszczyńskiemu również przy pracy w innych geologicznych strukturach i regionach.

Pragnę także zwrócić uwagę na artykuł „Dynamic stratigraphy of composite peripheral unconformity in a foredeep basin” (opublikowany w *Sedimentology* w 2015 r.), uznany przez dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego za jego najważniejsze osiągnięcie po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego. Artykuł ten jest owocem współpracy dwóch znakomitych sedymentologów: Stanisława Leszczyńskiego – specjalisty badań osadów paleośrodowisk (głównie głębokowodnych, morskich) i Wojciecha Nemeca – specjalisty badań osadów współczesnych (zwłaszcza płytkomorskich). To opracowanie uznaję za wzorowe, zgodne z obecną wiedzą o sedymentologii brzegu i przybrzeża (offshore) morza bezpływowego. Dane z izolowanych odsłoneń zostały zadziwiająco umiejętnie (z wielką czasoprzestrzenną wyobraźnią) połączone w spójny obraz paleośrodowiska. Porównawcza analiza stratygrafii sekwencyjnej basenu z globalnym zapisem eustatycznym umożliwiła rekonstrukcję dynamiki tektonicznego rozwoju mioceńskiego zapadliska karpackiego.

Dr hab. Stanisław Leszczyński wielokrotnie prezentował swoje osiągnięcia także na licznych konferencjach (19 po habilitacji) krajowych i zagranicznych wygłaszając referaty. W czasie karpackich konferencji prowadził także zajęcia terenowe opracowując odpowiednie przewodniki. Kilkakrotnie odbył też staże naukowe w Czechach, Austrii i Włoszech.

Dr hab. Stanisław Leszczyński jest uznanym autorytetem w nauce krajowej i zagranicznej, o czym świadczą: publikacje w renomowanych czasopismach naukowych (21 po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego); liczne cytowania w pracach innych badaczy; a także efektywne współprace z naukowcami zagranicznymi, owocujące wspólnymi publikacjami z badań prowadzonych w wielu miejscach świata – od Spitsbergenu po Kirgizję (zwykle związane z pracami eksperckimi).

Dr hab. Stanisław Leszczyński był kierownikiem projektu badawczego KBN „Warunki sedymentacji w strefie Siar basenu magurskiego (Karpaty) na przelomie eocenu i oligocenu” (projekt KBN nr 6 P04D 021 16), realizowanego w latach 1999–2001.

Ocena dorobku dydaktycznego

Dorobek dydaktyczny dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego jest obfity i składa się głównie z licznych zajęć dydaktycznych, zarówno wykładów jak i prac terenowych ze wzorowo przygotowanymi pomocami dydaktycznymi w postaci skryptów udostępnianych studentom w formie elektronicznej. Przygotowany w formie skryptu przewodnik do zajęć terenowych z sedymentologii stanowi bardzo dobrą i niezmiernie potrzebną formę kształcenia

sedymentologów. Powinien być możliwie szybko udostępniony w formie edycji dostępnej w całej Polsce. Dr hab. Stanisław Leszczyński prowadził wykłady o tematyce: sedymentologia, geologia ogólna, środowiska sedymentacyjne i ich osady, seminaria magisterskie oraz kursy terenowe. Zajęcia były prowadzone dla studentów geologii i biologii Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Czterokrotnie otrzymał nagrodę Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego za pracę dydaktyczną, naukową i pracę badawczą, przyznaną w latach 1999, 2004, 2008, 2010. Wypromował 37 magistrów geologii. Był promotorem jednej pracy doktorskiej zakończonej w 2009 r. uzyskaniem stopnia doktora. Jedna praca doktorska jest w przygotowaniu. Sporządził recenzję w czterech przewodach doktorskich oraz jedną w postępowaniu habilitacyjnym.

Warto podkreślić, że dr hab. Stanisław Leszczyński, poza zajęciami dydaktycznymi dla studentów, prowadził także zajęcia dla pracowników firm (m.in. Geonafta) oraz wygłosił wykład popularyzatorski pt. „Wulkanizm ziemski – wyraz i produkt” na festiwalu nauki w Krakowie.

Ocena dorobku organizacyjnego

Dr hab. Stanisław Leszczyński wykazał się dobrą działalnością organizacyjną w wielokrotnym przygotowaniu i prowadzeniu kursów terenowych z sedymentologii dla studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, jednorazowo także dla studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Kilkakrotnie przygotowywał i prowadził wycieczki naukowe w ramach konferencji polskich i zagranicznych. Brał udział w pracach redakcyjnych materiałów konferencyjnych.

Do działalności organizacyjnej należy również zaliczyć wykonywanie prac eksperckich w Polsce i zagranicą, także wykonywanych na zamówienie instytucji publicznych lub przedsiębiorców.

Kilkakrotnie wykonywał recenzje projektów dla KBN i NCN.

Był członkiem organizacji naukowych: Polskie Towarzystwo Geologiczne, do 2011 r. i International Association of Sedimentologists, do 2010 r.

Był członkiem editorial board w *Geologica Carpathica*, w latach 2004-2008.

Wniosek końcowy

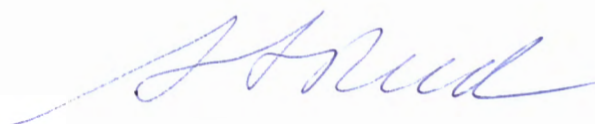
Działalność naukowa dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego zasługuje na uznanie. Wiele jego prac zostało opublikowanych w renomowanych czasopismach o dużej wartości i znaczeniu dla nauki. Zdobył uznanie w Polsce i zagranicą, będąc bezspornym naukowym autorytetem, co najlepiej potwierdzają prace eksperckie wykonywane na zamówienie instytucji publicznych i przedsiębiorców krajowych oraz zagranicznych.

Działalność dydaktyczna dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego również zasługuje na uznanie, czego wyrazem są nagrody Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Warto podkreślić wzorowe przygotowanie zajęć zobrazowane bieżącym przygotowywaniem odpowiednich skryptów.

W działalności organizacyjnej dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego zwracają uwagę przede wszystkim liczne ekspertyzy wykonywane na zlecenie instytucji publicznych lub przedsiębiorców krajowych i zagranicznych.

Reasumując – działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego spełnia wymogi określone dla uzyskania tytułu naukowego profesora Nauk o Ziemi, zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2016 r. poz. 882). Wnoszę o dopuszczenie dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego do dalszego postępowania o nadanie mu tytułu naukowego profesora w dziedzinie Nauk o Ziemi.

18.07.2017 r.

Prof. dr hab. Stanisław Rudowski